

Briuselis, 2020 m. kovo 16 d.
REV2. Ši pranešimo redakcija pakeičia
2019 m. sausio 18 d. pranešimą (REV1)

PRANEŠIMAS SUINTERESUOTIESIEMS SUBJEKTAMS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR ES AVIACIJOS SAUGOS TAISYKLĖS

2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos ir tapo trečiąja šalimi¹. Susitarime dėl išstojimo² nustatytas pereinamasis laikotarpis, kuris baigiasi 2020 m. gruodžio 31 d.³ Iki tos dienos Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje taikoma visa ES teisė⁴.

Pereinamuoju laikotarpiu ES ir Jungtinė Karalystė derėsis dėl susitarimo dėl naujos partnerystės, kuriuo visų pirma numatoma laisvosios prekybos erdvė. Tačiau neaišku, ar pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu toks susitarimas bus sudarytas ir įsigalios. Bet kuriuo atveju tokiu susitarimu būtų sukurti santykiai, kurie, kiek tai susiję su patekimo į rinką sąlygomis, labai skirtųsi nuo Jungtinės Karalystės dalyvavimo vidaus rinkoje⁵, ES muitų sąjungoje ir PVM bei akcizų srityje.

Todėl visiems suinteresuotiesiems subjektams, ypač ekonominės veiklos vykdytojams, primenama apie teises pasekmes, į kurias reikia atsižvelgti pasibaigus pereinamajam laikotarpiui. Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinei Karalystei nebebus taikomos civilinės aviacijos saugos sritys ES taisyklės. Tai įvairiose civilinės aviacijos saugos srityse sukelia visų pirma šias pasekmes:

¹ Trečioji šalis – tai šalis, kuri nėra ES valstybė narė.

² Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020 1 31, p. 7) (toliau – Susitarimas dėl išstojimo).

³ Iki 2020 m. liepos 1 d. pereinamasis laikotarpis gali būti vieną kartą pratęstas ne ilgiau kaip 1 arba 2 metams (Susitarimo dėl išstojimo 132 straipsnio 1 dalis). Kol kas Jungtinės Karalystės vyriausybė yra atmetusi galimybę pratęsti tą laikotarpį.

⁴ Išskyrus tam tikras Susitarimo dėl išstojimo 127 straipsnyje nustatytas išimtis, kurių nė viena nėra aktuali šiam pranešimui.

⁵ Visų pirma, laisvosios prekybos susitarime nenumatomos tokios vidaus rinkos (prekių ir paslaugų sritys) sampratos, kaip abipusis pripažinimas, kilmės šalies principas ir suderinimas. Laisvosios prekybos susitarimu taip pat nepanaikinami muitinės formalumai ir tikrinimas, be kita ko, susiję su prekių kilme ir jų sąnaudomis, taip pat importo ir eksporto draudimai ir apribojimai.

Rekomendacijos suinteresuotiesiems subjektams

Siekiant atsižvelgti į šiame pranešime nurodytas pasekmes, aviacijos sektoriaus suinteresuotiesiems subjektams visų pirma rekomenduojama:

- pasinaudoti Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros (EASA) išankstinio paraiškų teikimo galimybe, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi ES teisės aktuose nustatytų taisyklių;
- pritaikyti procesus prie to, kad visais atitinkamais tikslais, įskaitant įmonės, kaip orlaivio naudotojos, pajėgumą ir orlaivių sertifikavimą bei registravimą, turi būti atsižvelgiama į tai, kad Jungtinė Karalystė yra trečioji šalis, ir kad todėl bus taikomos atitinkamos ES taisyklės, reglamentuojančios atvejus, kurie yra susiję su trečiosiomis šalimis;
- užtikrinti, kad pasibaigus pereinamajam laikotarpiui aviacijos sektoriaus darbuotojai⁶ atitiktų ES sertifikavimo reikalavimus, Jungtinės Karalystės išduotus pažymėjimus perduodant ES institucijai.

1. TIPO PAŽYMĖJIMAI, DALIŲ IR PRIETAISŲ PAŽYMĖJIMAI, PROJEKTAVIMO ORGANIZACIJOMS IŠDUODAMI PAŽYMĖJIMAI

Pagal Pagrindinio reglamento⁷ 77 straipsnį EASA valstybių narių vardu vykdo projektavimo valstybės funkcijas ir užduotis, susijusias su gaminio tipo pažymėjimais⁸, dalių ir prietaisų pažymėjimais ir projektavimo organizacijoms išduodamais pažymėjimais. Todėl pasibaigus pereinamajam laikotarpiui tokie asmenims ir organizacijoms, esantiems Jungtinėje Karalystėje, EASA išduoti pažymėjimai⁹ ES nebegalios. Atitinkami pažymėjimų turėtojai informuojami, kad atitinkami gaminiai, dalys ir prietaisai nebebus laikomi sertifikuotais pagal Pagrindinio reglamento III skyriaus I skirsnį.

Šių pažymėjimų, kurie pasibaigus pereinamajam laikotarpiui nustoja galioti, turėtojai, pageidaujantys nuo tos dienos toliau vykdyti veiklą ES, turėtų nuo tos dienos užtikrinti aviacijos saugos srities ES teisės aktuose nustatytą sertifikavimo

⁶ Pavyzdžiui, pilotai, keleivių salono įgula, instruktoriai, vertintojai, egzaminuotojai.

⁷ 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra (OL L 212, 2018 8 22, p. 1).

Tuo reglamentu panaikintas ir pakeistas 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 216/2008 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinantis Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB (OL L 79, 2008 3 19, p. 1). Kiek tai susiję su laikotarpiais iki 2018 m. rugsėjo 11 d., turi būti laikoma, kad šiame pranešime daromos nuorodos į Pagrindinį reglamentą apima nuorodas į tą reglamentą.

⁸ Pagal Pagrindinio reglamento 3 straipsnio 3 punktą *gaminys* – tai orlaivis, variklis ar oro sraigtas.

⁹ Pagal pagrindinio reglamento 3 straipsnio 12 punktą *pažymėjimas* – tai pažymėjimas, patvirtinimas, licencija, įgaliojimas, liudijimas arba kitas dokumentas, išduotas atlikus sertifikavimą, kuriuo patvirtinama atitiktis taikytiniams reikalavimams.

reikalavimų laikymąsi. Priklausomai nuo atitinkamų pažymėjimų, tokie veiksmai gali būti, pavyzdžiui, prašymo išduoti trečiosios valstybės paslaugų teikėjo pažymėjimą arba prašymo išduoti pažymėjimą į ES persikėlusiam asmeniui arba subjektui pateikimas EASA.

2. JUNG TINĖS KARALYSTĖS KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ IŠDUOTI PAŽYMĖJIMAI

Pažymėjimų, kuriuos iki pereinamojo laikotarpio pabaigos pagal Pagrindinį reglamentą ir bet koki atitinkamą įgyvendinimo ar deleguotąjį aktą yra išdavusios **Jungtinės Karalystės kompetentingos institucijos**, turėtojai informuojami, kad pasibaigus pereinamajam laikotarpiui šie pažymėjimai ES nebegalios. Tai visų pirma:

- tinkamumo skraidyti pažymėjimai, riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimai, leidimai skristi, už gaminių, dalių ir prietaisų techninę priežiūrą atsakingų organizacijų patvirtinimai, už gaminių, dalių ir prietaisų gamybą atsakingų organizacijų patvirtinimai, techninės priežiūros specialistų rengimo organizacijų patvirtinimai ir darbuotojų, atsakingų už gaminio, dalies ar prietaiso išleidimą po techninės priežiūros, pažymėjimai, išduoti pagal Pagrindinio reglamento III skyriaus I skirsnį;
- piloto licencijos, piloto sveikatos pažymėjimai, pilotų mokymo organizacijų pažymėjimai, aviacijos medicinos centrų pažymėjimai, imituojamo skrydžio treniruoklio pažymėjimai, asmenų, atsakingų už skrydžių mokymą, imituojamų skrydžių mokymą arba pilotų įgūdžių vertinimą, pažymėjimai ir aviacijos medicinos gydytojų pažymėjimai, išduoti pagal Pagrindinio reglamento III skyriaus II skirsnį;
- orlaivių naudotojų pažymėjimai ir keleivių salono įgulos nario liudijimai, išduoti pagal Pagrindinio reglamento 30 ir 22 straipsnius;
- aerodromų pažymėjimai, OEV/ONP teikėjų pažymėjimai, skrydžių vadovų licencijos ir sveikatos pažymėjimai, skrydžių vadovų mokymo organizacijų pažymėjimai, aviacijos medicinos centrų ir aviacijos medicinos gydytojų, atsakingų už skrydžių vadovus, pažymėjimai, asmenų, atsakingų už praktinio mokymo organizavimą arba skrydžių vadovų įgūdžių vertinimą, pažymėjimai, išduoti pagal Pagrindinio reglamento III skyriaus IV–VI skirsnius.

Suinteresuotiesiems subjektams primenama, kad EASA priima Jungtinės Karalystės išduotų patvirtinimų turėtojų prašymus išduoti tam tikrus patvirtinimus, kuriuos turi turėti trečiosios valstybės. Tai taikoma šiems pažymėjimams ir patvirtinimams¹⁰:

- **Gamybinių organizacijų patvirtinimui – POA (EASA 55 forma)**
- **Atskirajam leidimui gaminti negavus gamybinės organizacijos patvirtinimo (EASA 65 forma)**

¹⁰ <https://www.easa.europa.eu/brexit>.

- **Techninės priežiūros organizacijos patvirtinimui – MOA (EASA 3 forma ir 3MF forma)**
- **Techninės priežiūros mokymo organizacijos patvirtinimui –MTOA (EASA 11 forma)**
- **Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti valdymo organizacijos (CAMO) patvirtinimui (EASA 14 forma)**
- **Imituojamo skrydžio treniruoklio pažymėjimui – FSTD (EASA 145 forma)**
- **Patvirtintos mokymo organizacijos pažymėjimui – ATO (EASA 143 forma)**
- **Aviacijos medicinos centro (AeMC) pažymėjimui (EASA 146 forma)**
- **OEV/ONP teikėjo pažymėjimui (EASA 157 forma)**

3. JUNGTINĖS KARALYSTĖS KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ SERTIFIKUOTŲ JURIDINIŲ IR FIZINIŲ ASMENŲ IŠDUOTI PAŽYMĖJIMAI, SUSIJĘ SU DALIMIS IR PRIETAISAI

3.1. Dalys ir prietaisai, pateikti ES arba Jungtinės Karalystės rinkai iki pereinamojo laikotarpio pabaigos

Susitarimo dėl išstojimo 41 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad esama pagal individualius požymius identifikuojama prekė, kuri iki pereinamojo laikotarpio pabaigos buvo teisėtai pateikta rinkai ES arba Jungtinėje Karalystėje, gali būti toliau tiekama ES arba Jungtinės Karalystės rinkai ir judėti iš vienos rinkos į kitą, kol ji pasieks galutinį vartotoją, arba pagal taikytinas ES teisės nuostatas bus pradėta naudoti ES arba Jungtinėje Karalystėje. Todėl dalys ir prietaisai, kuriems Jungtinės Karalystės kompetentingų institucijų sertifikuoto subjekto pagal ES aviacijos saugos taisykles išduotas atitikties sertifikatas galioja, pagal taikytinas nuostatas gali būti naudojami ES ir pasibaigus pereinamajam laikotarpiui su sąlyga, kad jie buvo pateikti ES arba Jungtinės Karalystės rinkai iki pereinamojo laikotarpio pabaigos.

Ta nuostata besiremiančiam ekonominės veiklos vykdytojui tenka pareiga atitinkamu dokumentu įrodyti, kad prekė buvo pateikta ES arba Jungtinės Karalystės rinkai iki pereinamojo laikotarpio pabaigos¹¹.

Toje nuostatoje *pateikimas rinkai* – tai pirmas prekės, skirtos platinti, vartoti arba naudoti rinkoje, tiekimas vykdant komercinę veiklą už atlygį ar neatlygintinai¹². *Prekės, skirtos platinti, vartoti arba naudoti, tiekimas* – tai, kad, „pasibaigus gamybos etapui, esama pagal individualius požymius identifikuojama prekė yra dviejų ar daugiau juridinių arba fizinių asmenų rašytinio ar žodinio susitarimo dėl su atitinkama preke susijusios nuosavybės teisės, bet kurios kitos turtinės teisės arba valdymo perleidimo dalykas arba

¹¹ Susitarimo dėl išstojimo 42 straipsnis.

¹² Susitarimo dėl išstojimo 40 straipsnio b punktas.

yra juridiniam arba fiziniam asmeniui ar asmenims pateikto pasiūlymo sudaryti tokį susitarimą dalykas¹³. *Pradėjimas naudoti* – tai „galutinio naudotojo pirmas prekės panaudojimas Sąjungoje arba Jungtinėje Karalystėje pagal numatytą jos paskirtį [...]“¹⁴.

3.2. Dalys ir prietaisai, pateikti ES arba Jungtinės Karalystės rinkai po pereinamojo laikotarpio pabaigos

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinei Karalystei nebebus taikomos civilinės aviacijos saugos srities ES taisyklės. Jungtinės Karalystės institucijų sertifikuoti juridiniai ir fiziniai asmenys, pageidaujantys po pereinamojo laikotarpio pabaigos toliau vykdyti veiklą ES ir išdavinėti pažymėjimus pagal ES teisę, turėtų nuo tos dienos užtikrinti, kad jie būtų sertifikuoti pagal ES aviacijos saugos teisės aktus (plg. visų pirma šio pranešimo 2 skirsnį).

4. ORLAIVIŲ NAUDOTOJAI IŠ JUNGGINĖS KARALYSTĖS

Pagal Pagrindinio reglamento 2 straipsnio 1 dalies c punktą tas reglamentas taikomas orlaivių skrydžiams, kuriuos į teritoriją, kuriai taikomos Sutartys, toje teritorijoje arba iš jos vykdo trečiosios valstybės orlaivio naudotojas. Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui orlaivių naudotojai iš Jungtinės Karalystės bus laikomi trečiosios valstybės orlaivių naudotojais, kaip įtvirtinta šioje nuostatoje ir kituose aviacijos saugos srities ES teisės aktuose. Tai reiškia, kad iš EASA reikės gauti saugos leidimą pagal Pagrindinio reglamento 60 straipsnį ir 82 straipsnio 1 dalį.

Suinteresuotieji subjektai informuojami, kad EASA priima Jungtinės Karalystės orlaivių naudotojų prašymus išduoti leidimą veikti kaip trečiosios valstybės orlaivių naudotojams¹⁵.

5. JUNGGINĖJE KARALYSTĖJE REGISTRUOTAS ORLAIVIS

Pagal Pagrindinio reglamento 2 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktį tas reglamentas taikomas orlaivių, taip pat jų variklių, oro sraigtų, dalių, kilnojamosios įrangos ir nuotolinio orlaivių valdymo įrangos projektavimui, gamybai, techninei priežiūrai ir naudojimui, jei orlaivis yra arba bus registruotas trečiojoje valstybėje ir jį naudoja teritorijoje, kuriai taikomos Sutartys, įsisteigęs, gyvenamąją vietą arba pagrindinę verslo vietą turintis orlaivio naudotojas. Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui bus laikoma, kad Jungtinėje Karalystėje įregistruoti orlaiviai yra įregistruoti trečiojoje valstybėje, kaip įtvirtinta šioje nuostatoje ir kituose aviacijos saugos srities ES teisės aktuose.

Tai reiškia, kad tokius orlaivius naudojantys ES orlaivių naudotojai turės laikytis Pagrindinio reglamento nuostatų ir visų atitinkamų įgyvendinimo ir deleguotųjų aktų. Jie taip pat turės laikytis atitinkamų Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro

¹³ Susitarimo dėl išstojimo 40 straipsnio a punktas.

¹⁴ Susitarimo dėl išstojimo 40 straipsnio d punktas.

¹⁵ <https://www.easa.europa.eu/brexit>.

susisiekimo paslaugų¹⁶ nuostatų, susijusių su trečiojoje valstybėje registruoto orlaivio naudojimu¹⁷. Visų pirma, ES valstybių narių oro vežėjai, ketinantys su įgula išsinuomoti Jungtinėje Karalystėje registruotus orlaivius, bus saistomi atitinkamų nuostatų, susijusių su tokiais orlaiviais. Saugos srityje jie turės įrodyti, kad laikosi saugos standartų, kurie yra lygiaverčiai Sąjungos ar nacionalinėje teisėje nustatytiems saugos standartams.

Oro susisiekimui, įskaitant aviacijos saugą, skirtoje Komisijos svetainėje (https://ec.europa.eu/transport/modes/air_en) ir EASA svetainėje (<https://www.easa.europa.eu/>) pateikiama bendra informacija. Prireikus šie tinklalapiai bus papildyti nauja informacija.

Europos Komisija
Mobilumo ir transporto generalinis direktoratas

¹⁶ 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL L 293, 2008 10 31, p. 3).

¹⁷ Pažymėtina, kad pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 orlaivis, kurį Sąjungos oro vežėjas naudoja, tačiau kurio jis nenuomoja nei pagal nuomos be įgulos, nei pagal nuomos su įgula sutartį, turi būti registruotas valstybėje narėje.